

Kuikkasuon ja Suurisuon (FI0600072) sammalkartoitukset 2017

Hydrologia-LIFE (LIFE16NAT/FI/000583)

Timo Kypärä

JOHDANTO JA MENETELMÄT

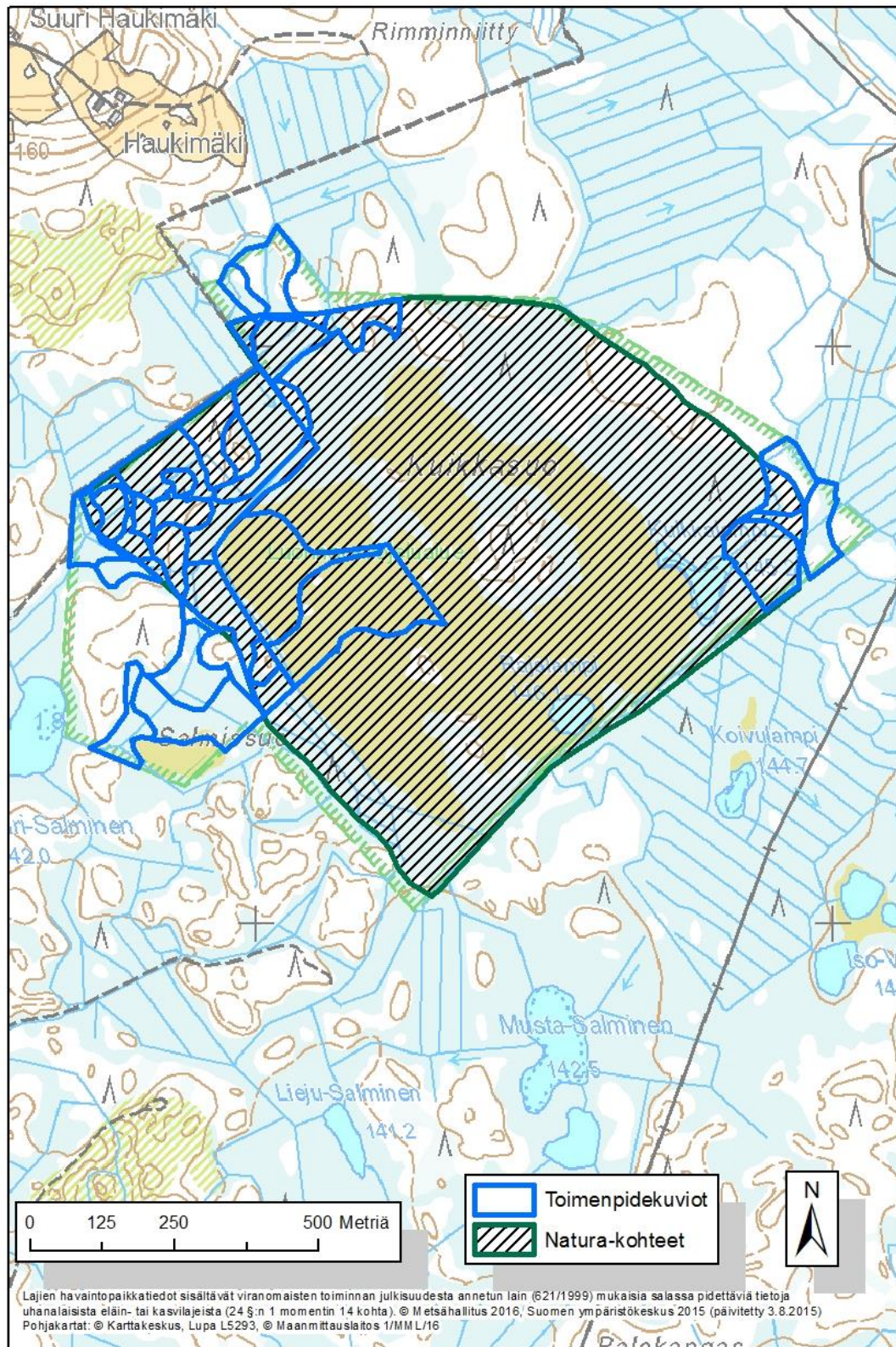
Kartoitusten tavoite ja tarkoitus

Tämä raportti on tuotettu EU:n LIFE-rahoituksen tuella Hydrologia-LIFE -hankkeessa. Raportin tuloksia hyödynnetään Kuikkasuon ja Suurisuon Natura2000-alueen ennallistamisen ja hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Tämä sammalkartoitus on tehty ojitettujen soiden ja pienvesien ennallistamissuunnitelman laatimista varten (Kuva 1). Lisäksi kartoitettiin Natura-alueen huomionarvoista sammallajistoa myös toimenpidealueiden ulkopuolella Suurisuolla.

Kartoituskohteet ja -menetelmät

Kuikkasuon ja Suurisuon Natura-alue sijaitsee Pohjois-Savossa Lapinlahden kunnassa. Eliömaantieteellisesti kohde sijaitsee Pohjois-Savon eliömaakunnassa (PS) ja Eteläboreaalaisella kasvillisuusvyöhykkeellä Järvi-Suomen osa-alueella (2b). Suunnittelun kohteena olevalta Natura-alueelta ei Hertta/eliölajit -tietokantaan ole tallennettu sammalhavaintoja.

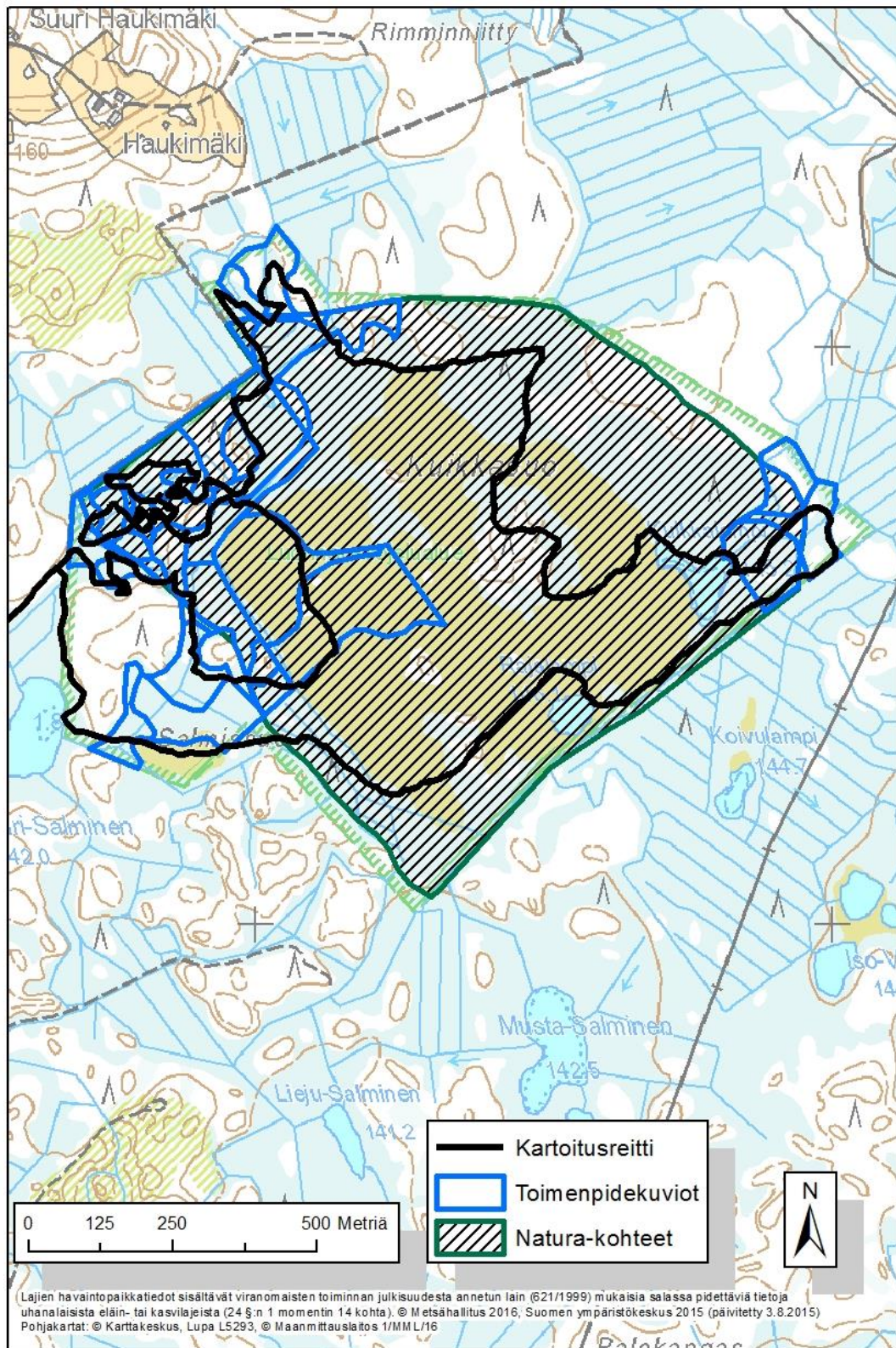
Kartoitukseen käytettiin kaksi maastotyöpäivää ja ne suoritettiin 27.-28.9.2017. Kartoituksessa käytettiin yleiskartoitusmenetelmää, jossa kohdelajeina ovat uhanalaiset, silmällä pidettävät, rauhoitetut ja harvinaiset lajit. Kartoituksen kohteena olevista sammallajeista kerättiin näytteitä, joista lajinmääritys varmistettiin mikroskooppilla. Kerättyjen näytteiden ja huomion arvoisten lajien havaintopaikat tallennettiin GPS-paikantimeen. Myös kuljettu kartoitusreitti tallennettiin GPS-paikantimeen. Sammallajien lisäksi kirjattiin ylös havaintoja putkilokasveista ja raidankeuhkojäkälastä (*Lobaria pulmonaria*) NT. Maastokartoituksista, mikroskooppisesta lajinmäärityksestä ja raportoinnista vastaa suunnittelija Timo Kypärä Metsähallituksen Etelä-Suomen luontopalveluista.

Kuva 1. Kuikkasuo ja ennallistettavat kohteet kartalla.

TULOKSET

Kartoitusjälki

Kuva 2. Kuikkasuon kartoitusreitti

Lajihavainnot

Kartoituksissa havaittiin 5 huomionarvoista lajia, joista sammalia on kolme lajia sekä yksi putkilokasvi- ja jäkälälaji. Näistä jokaista lajia havaittiin vain yhdeltä paikalta. (Taulukko 1). Kuikkasuon länsireunan toimenpidekuvioilla on laaja lähteikköalue, josta havaittiin kaksi uhanalaista sammallajia. Kiiltosirppisammal (*Hamatocaulis vernicosus*) VU luontodirektiivin liitteen II rauhoitettu lehtisammallaji, jonka tyypillisintä elinympäristöä ovat lähteiset suot. Kuikkasuolla kiiltosirppisammal esiintyy lähteikön alajuoksulla n. ½ m² alalla runsaana. Saman lähteikköalueen yläreunalla esiintyy isonauhasammal (*Aneura maxima*) VU niukkana tihkupinnan karikkeella. Lajia havaittiin vain muutamia sekovarsia. Lähteikössä esiintyy meso-eutrofisille lähteille ja lähdesoille tyypillistä lajistoa.

Myös Suurisuon pohjoisreunalla on laajasti lähteisyyttä. Kohteella on tyypillisiä keskiravinteisten (mesotrofisten) lähteiden ja lähdesoiden lajistoa. Lähteessä esiintyy niukkana alueellisesti uhanalainen hetekaali (*Montia fontana*) RT.

Tarkemmat tiedot lajihavainnoista tallennetaan lajiGIS-järjestelmään. Huomionarvoisten lajien havaintopaikat on esitetty kartalla kuvissa 4-5.

Taulukko 1. Kuikkasuon ja Suurisuon merkittävimmät lajihavainnot.

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Uhanal.lk	Muu status	Runsaus
<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	kiiltosirppisammal	VU	DII	1
<i>Aneura maxima</i>	isonauhasammal	VU		1
<i>Schistostega pennata</i>	aarnisammal	NT		1
<i>Lobaria pulmonaria</i>	raidankeuhkojäkälä	NT		1
<i>Montia fontana</i>	hetekaali	RT		1

VU = vaarantunut

NT = silmällä pidettävä

RT = alueellisesti uhanalainen

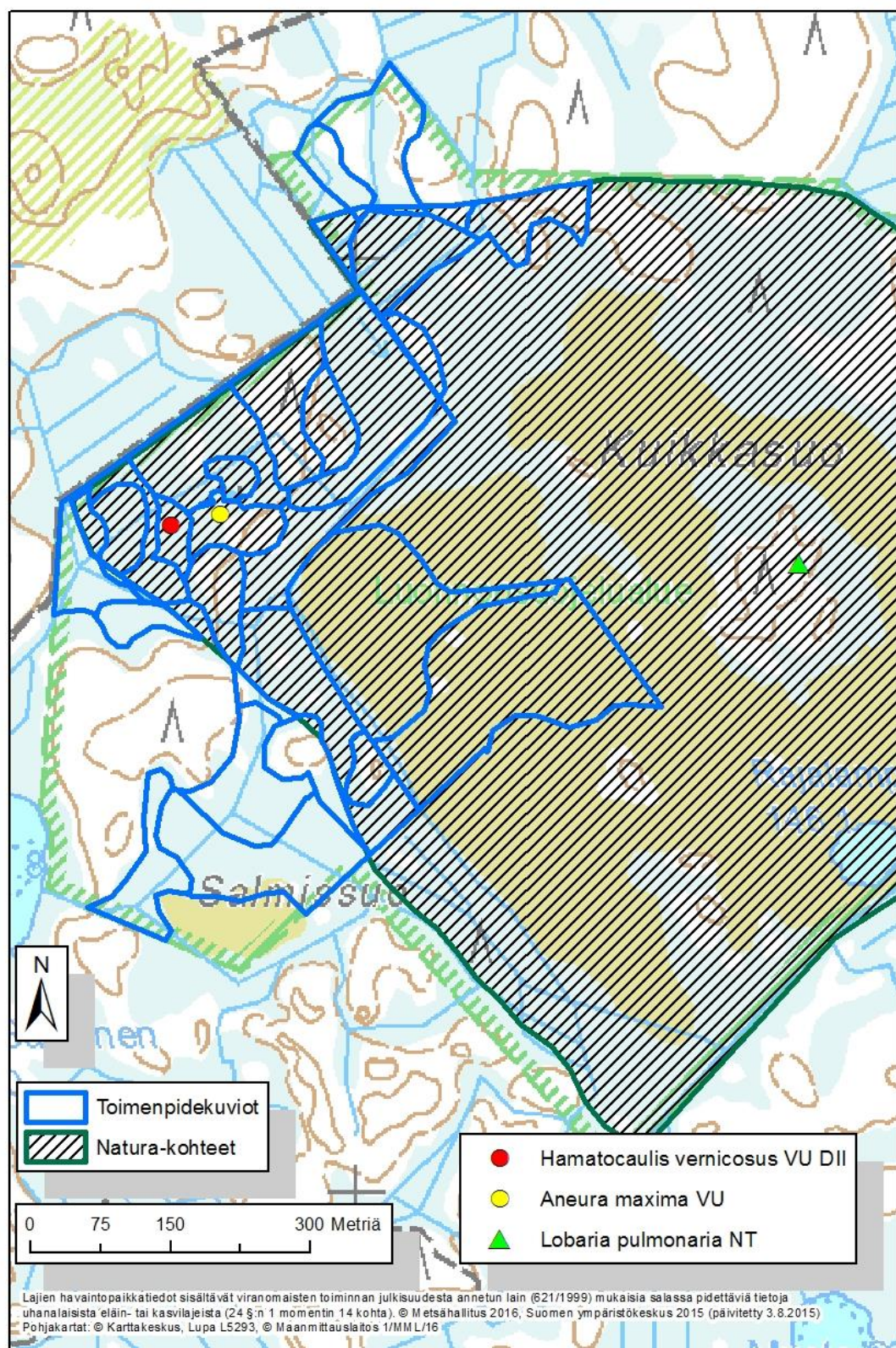
DII = luontodirektiivin liitteen II laji

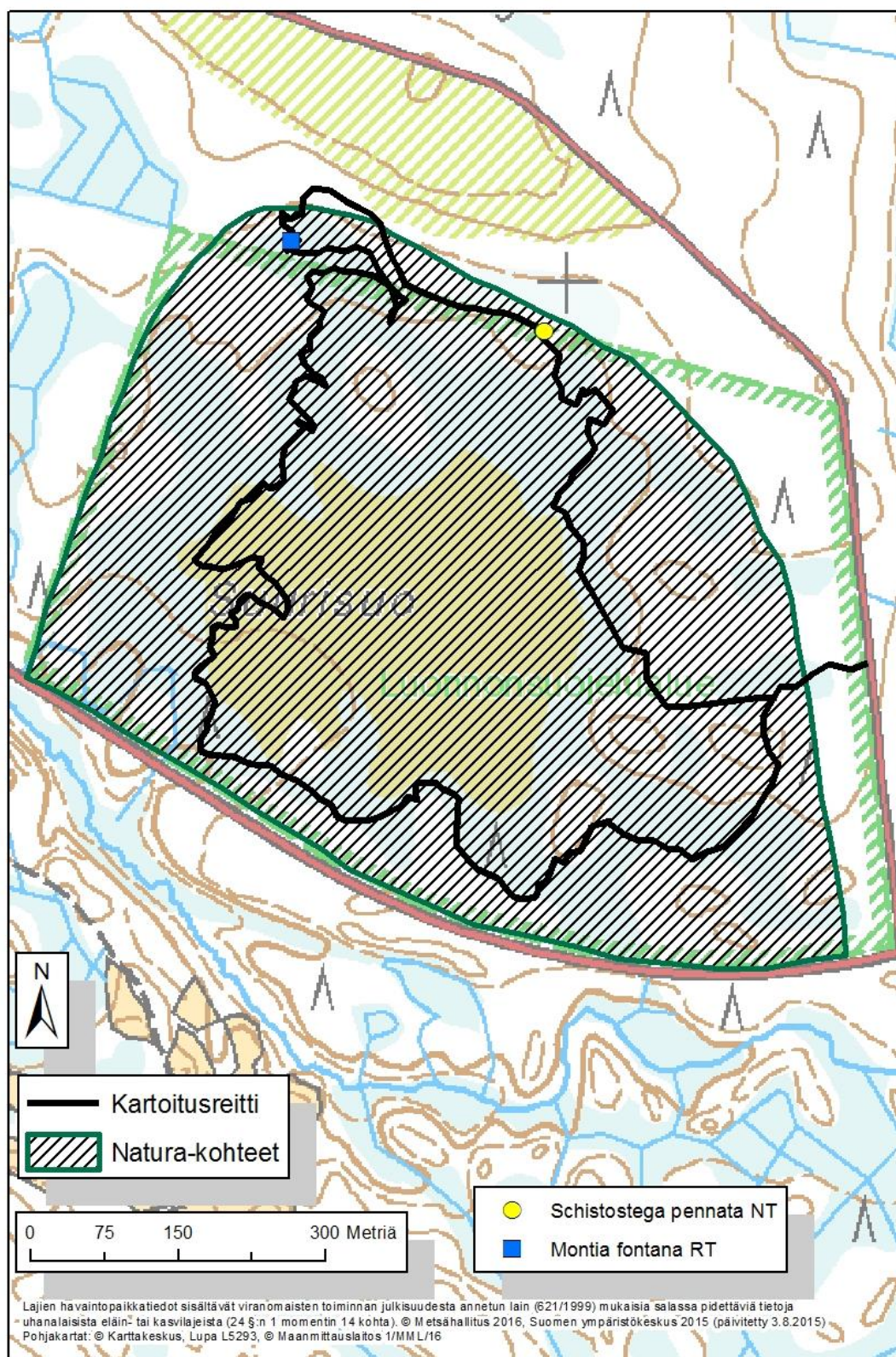
HOITO YM. SUOSITUKSET

Kuikkasuon länsireunan lähteikkö tulee ottaa huomioon ennallistamistoimissa. Lähteikön luoteispuolella sijaitsevan lounas-koillinen suunnassa kulkeva oja voidaan täyttää, kunhan noudatetaan suurta varovaisuutta etenkin kiiltosirppisammaleesiintymän läheisyydessä.

Kuva 3. Pohjaveden purkautumispiste Kuikkasuon lähteiköllä.

Kuva 5. Suurisuo kartoitusreitti ja mielenkiintoiset lajihavainnot.